

ABONAMENT:
 pentru
 Austro-Ungaria:
 Pe an cor. 5.—
 Pe 1/2 an c. 2.50
 pentru
 România și Străinăt.:
 Pe an cor. 12.—
 — Un nr. 8 fill.

OLTEANUL

INSERTIUNI
 se primesc cu
 prețul redus.
 —
 Scrisori nefran-
 cate se refuză.
 —
 Manuscripte nu
 se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMĂNALĂ, SOCIALĂ ȘI ECONOMICĂ.

REDACTIUNEA:
 Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46. (casele l. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat.

Apare în fie-care Joi seara, sub
 direcția unui comitet de redacție.

ADMINISTRAȚIUNEA:
 Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46. (casele l. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat.

EXAMENELE.

„Pe voi vă nimiciră
 a pimei răutate!“
 A. Mureșianu.

II.

Acum lucrurile în câtva s'au schimbat, că s'au schimbat și timpurile, dar totuși mai este mult de lucru și de îndreptat.

Era regretabile atunci când nu era înțelegere între factorii, cari aveau mențiunea de a da exemplu celor încredințați păstoririi și instrucțiunii lor. Dar când totuși se iveau neînțelegeri, amândoi deopotrivă erau deosândit. Căci lucra în detrimentul și contrar principiilor, pre cari avea datorința a le propaga. Erau justări de condamnat atunci când atari elemente cu principii ne sănătoase era aplicate în instituțiunile noastre fundamentale.

Popa și dascălul au să închege ridice și întărească, ear nu să învrăjbească, desfacă (destrămeze) și risipească societatea, în care ei — din fericire ori nefericire — sunt mai sus puși! —

Astăzi lucrurile s'au schimbat, accești doi oameni (factori) au să meargă și lucre mână în mână. Ei au să fie un »suflet« în două trupuri (corpuri), firește în cele bune.

Nu mai poate fi și nu să mai poate suferi starea (raportul) de »domn« și »supus« de »stăpân« și »slugă«!

Ei au să lucre în cea mai frățească și frumoasă unire și bunăînțelegere, că:

„Unde's doi puterea crește! Ear:

„Unde'i unul nu-i putere!“ . .

Această să și-o însemne bine și unul și altul.

Aceasta frățească împreună lucrare (conlucrare) este o binecuvântare pentru satul, în care sunt puși. Este darul lui Dumnezeu.

Satul (comuna) aceea va înainta văzând cu ochii în cele bune și folositoare. Dimpotrivă va da tot îndărăt, că blăstămul lui Dumnezeu va ajunge și pe conducători și satul întreg să va îngloda tot mai afund în noroiul fărădelegilor și păcatelor! Oamenii din acel sat nu să vor îndeletnicii cu lu-

crurile bune, folositoare, plăcute lui Dumnezeu și oamenilor, că n'are cine'i lumina și conduce pe calea cea adevărată, care singură ar duce la mântuire și fericire. Ei, în urma întunecului ce i cuprinde, vor fi într'o neîntreruptă dușmănie, hărțuire prin judecări, cari în urmă i vor duce la sapă de lemn, că: „Pacea întărește, ear vrajba risipește!“ glăsuiește o zicătoare înțeleaptă.

Sfânta scriptură însă zice așa cu duhul blândețelor: „Fericiti sunt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu să vor chema!“

Preoții și învățătorii deopotrivă sunt muncitori în ogorul neamului, nu numai nește »simbriși« ori »domni« fără nici un lucru, nește »omoiar-vreme«, »perde-vara« ori »prinde muștel!“

„Ale! mult lucru ne-așteaptă!“ a zis odinioară P. Asachi. Așa e și azi, ba încă cu mult mai mult lucru ne așteaptă.

Cei în drept să țină socoteala (cont) de aceasta, până au cu cine să înțelege și până încă nu'i prea târziu, ca în multe alte lucruri însemnate, trecute până acum cu vederea și nebagate în seamă (ignorate), că atunci »rătăcirea din urmă« va fi mai rea ca »cea dintâi«!

Decât un popă ori un dascăl slab într'un sat, mai bine lipsa, mai bine fără ei! N'are cine porunci și conduce. . . N'are nici cine strica și îndemna la rău! —

Cum să lumineze un felinar fără lumină și cum să învețe un individ însuși »întunecat«? Cum să îndrepte un altul însuși »rătăcit«? Mai de mult, când era »lumea« mai proastă, să zicea: „Fă ce zice popa, dar nu face ce face el, că el va da seama!“ Astăzi poporul vrea să aibă profeți (proci adevărați, nu de ce'i »mincinoși« cari să zică »una« și să facă »alta«.

„E bun, că'i ales (?), ori e bun, că'i ficiorul tată-so și, și tată-so a fost »dascăl« ori »popă« ațâția și atâția ani, nu mai e motiv (dovadă, cheazășie) de îndreptărire la »dascălie« ori »do-

pie«. Azi ne trebuie oameni, de două-ori oameni.

Firește că sunt și escepțiuni dela aceea regulă, că »așchia nu cade de parte de pom«, și când să depărtează de pom sau că e mai favorabil sau că e mai reu ca când a fost cuprinsă în tuupină.

Persoana ca atare, valoarea ei intelectuală (mintea) și morală (omenia) interesul general (binele obșteșc), ear nu cel de clicărire (al unor gălăgioși nemernici) să se ia în conziderare (băgare de seamă), și atunci vom scăpa de »tufe« și »motofleți«!

Holda neamului trebuie plivită de buruieni, grâul trebuie curățit de neghină:

„Iarba rea din holde piară;“

„Intre noi să nu mai fie,

Decât, »flori« flori și »omenie«.

Nu numai de generali iscusiți, ci avem lipsă de mai mulți »căprari« (caporali), harnici și cuminiți apoi de »oaste« bine disciplinită (cu cea mai bună rânduială). Și atunci ne putem pune pe lucru, ori putem merge la bătălie, că izbânda e de mai înainte asigurată (câștigată). Altcum de geaba vom plânga cu profetul (prorocul) Eremia, că nime nu ne aude, nime nu ne vede și nimic nu ne ajută!!

Acum, ca nici odată, ne trebuie »marfă scumpă« și »bună«, ear nu »ieftină« și »rea«. Deci la lucru de purificare (curățire) cei mari și chemați. — A sosit timpul regenărării (îndreptării) totale, tot minutul pierdut e o pierdere ireparabilă (ce nu să poate îndrepta și drege.) Așadară grea este chemarea și mare răspunderea învățătorilor și preoților*)

*) Iată, ce ni-să spune despre un popă săsesc dintr'o comună locuită de Sași și Români: Văzând că Românii înaintează din zi în zi, acel popă, în îngrijirea lui părintescă și în rivna sa apostolică până acolo a ajuns, încât mergea dimineața până în zori pe la credincioșii săi, îi deștepta din somn, îi scula, îi îmbărbăta și i pornea la lucru, că: »nite Românii s'au dus de mult la lucru și așa să ridică peste noi!“ Nui vreme de pierdut și de somn, că: »Somnul dulce . . . aduce!“ — glăsuia bunul păstor. Ce vorbă frumoasă și scumpă e »părinte«. Oare câți dintre preoții noștri dela sate pot săși atribue și lor un astfel de merit (vrednicie) la care au ajuns numai din »conștiința datoriei împlorate?! —

Părinte! zic și eu, părinte! răspunde cu vrednicie frumosului și scumpului tău nume de părinte, adevărat al poporului!!

de astăzi. Indoită putere, indoită voiață și muncă li se cere!

„Uniți-vă în cuget, uniți-vă în simțiri!” și atunci veți face minuni! A merge doi inși în trei părți, s'a trecut.

Incepeți-o aceasta din școală, urmați-o în biserică, de acolo în viața de toate zilele și veți face prin aceasta poporului vouă incredințat cel mai mare bine posibil (ce să poate face.) Veți lucra cu succes deplin (izbândă) la (înaintarea) ridicarea lui și prin aceasta la fericirea lui pământescă și cerească!

Examenete sunt prilejul (ocaziunea) cel mai bun de a arăta și dovedi poporului, că dintre toate jertfele aduse, cele aduse pentru școală sunt cele mai bine răsplătite și cele mai bine primite și plăcute și lui Dumnezeu!

Atunci să va câștiga poporul tot mai mult pentru școală, va îmbrățișia-o și îndrăgi-o tot mai tare, car prin aceasta, alungându-se întunerecul și negura neștiinței, să va ridica tot mai sus și și va înțelege și mai bine rostul vieții și chemarea lui pe acest pământ.

Și atunci cine n'ar dori să stea în fruntea unui popor luminat?!

Și atunci cine ar mai trage la îndoială că acel popor nu l'ar asculta și urma în cele bune cu mic cu mare în tot locul și cu toată însuflețirea?

Sus inimile!

„Câți sunteți chemați ieșiți, cei chemați ieșiți ca nimenea din cei chemați câți sunteți credincioși eară și eară cu pace Domnului să ne rugăm”,... glăsuiește sfânta biserică. Faceți și împliniți dară, ce vi-să cere, și atunci bine va fi!. Nu numai vorbe, ci fapte și ear fapte, iubitorilor!

Dorim deci tuturor fraților învățători un seceriș mănos, ca împreună cu elevii, cu părinții lor și cu toți oamenii de bine și de inimă, să se poată bucura de munca rodnică a unui an de școală.

Și la anul și la mai mulți alții cu bine!! —

Adunarea generală ordinară de primăvară a comisiunii municipale s'a ținut în 25 l. a. sub presiunea fișpanului. La raportul vicecomitelui membru Dl Dr. Nicolae Șerban au difi-cultat, că nu e destul cu intențiuni, dar faptele să vorbească, și în fine a făcut propunerea ca să se substearnă guvernului o reprezentanță prin care comitatul nostru se alătură pentru înființarea băncii independente; espunând în vorbirea sa că odată a fost

guvernamentul dar azi e național (?).

Punându-se la votizare pentru propunerea Dlui Dr. Șerban a votat 40, iar contra 35 membri, deci s'a primit propunerea deputatului naționalist, ca să se substearnă guvernului reprezentație pentru înființarea băncii independente. Dintre membrii români au votat pentru Dr. Popescu, Max. Recean, Popa Aron din Galați și preotul din Tohan Brumboiu.

Contra acestei propuneri a vorbit membrul Dr. Ioan Șenchea și Nagy Lázár fiind la votizare sprijiniți de toți ceilalți membrii români și toți funcționarii.

Altcum Dr. Șenchea a făcut și altă propunere și anume: să se esopereze pentru reuniunea agronomică un ajutor dela guvern în dreaptă proporțiune cu numărul agronomilor din comitat. Dar la votare fiind propunerea cumulată cu contra propunere a ramas în minoritate.

Celelalte obiecte s'a primit după cum a propus comitetul permanent. Mai de însemnat dintre obiecte e concediu de 6 săptămâni dat vicecomitelui, aprobarea alegerei de notar în Vaidarecea la care făcuse membrul M. Recean propunere pentru anularea alegerei. Dintre rescriptele ministeriale aceea ce se referă la ținerea prăvăliilor închise Dumineca, asemenea la 17000 cor. spese cu edificarea podului peste Olt, referitor la statutul despre taxele după lucrările private a-le notarilor; dintre afaceri curente, cauza de defraudare alui Grünfeld, care se vede că nici azi încă nu e definitiv terminată, — introducerea unui vagon direct pe linia ferată Fogaras—Budapesta, cauza luării împrumutului de 32.000 cor. pentru investirea spitalului comitatens unde s'a înființat încă o clasă deosebită și s'a aplicat încă o îngrijitoare. Dintre 134 agende comunale, concluzele comunelor Șinca veche și nouă, pentru transformarea în comune mari, gruparea nouă a cercului notarial Berivoi și Herseni, și în fine statutele mai multor comune pentru apărarea păsărilor folositoare. Ar fi de dorit, dacă obiectele pertractate în adunările comitatului, s'ar preda puțin mai prelung, căci ascultătorul care nu e inițiat în cauză, din predarea scurată nu poate cunoaște starea lucrului.

Adunarea nu a fost bine cercetată, ceea ce arată că nu e destulă interesare în afacerile comitatului. Dacă

nu participă regulat membrii congregațiunii la ședințe, nu pot fi în curent cu agendele și mai bine atari membrii să se retragă și să lase pe alții, cari se interesează de cauză.

Repriviri.

În zilele trecute mă reîntorceam din o excursiune și trecând prin oare-care stradă a Făgărașului, am ramas mai înmărmurit de o privire sinistă și dujmănoasă, de care mau invrednicit o dama, care de altă dată saluta cu un suriz amical, dar astă dată nici nu mi-a respuns, când ridicându-mi mâna la pălărie, am salutat, ci mă sagetă cu privirea aspră a ochilor, care conținea așa zicând ură și receală.

Ajungând acasă am luat masa, dar bucatele nu-mi tigneau, și luând gazetele se cetesc, nu înțelegeam ce era scris, căci privirea aceea de ghiată mau fost turburat pe deplin.

Im ziceam în mine: »cum să poate să fi ajuns deodată un om așa de urgisit în ochii cocoanei? Altcum nu mă împoartă dacă d-l cutare mă prețuiește sau cutare mă desconzideră,— căci simpațiile sunt cestiuni de capriț și adese-ori cele mai strălucite calități dau ocaziune și motiv de dujmănie. Dar dacă e cesti de ambiție, să nu umbli după simpații ieftine, nu e tot așa ușor a trece cu vederea însemnătatea urei a unei cocoane; ura, cu atât mai puternică, cu cât slăbiciunea celui ce te urește e mai vădită. Cel tare îți pune mâna în pept și te strivește, cel slab fierbe în interiorul său năcăjit, ura. Imi venia să mă duc la cocoană și să o întreb: „Spunem cocoană, ce ai cu mine, de te-ai încrunțat așa de fivoros? Să știu măcar și atunci pot se-mi fac socoteala.

Dar stând la cugete, am făcut o reprivire asupra stărilor noastre sociale, și am aflat motivul disprețuirii și a urii manifestate.

Foarte corect exprimă latinul în proverbul său: „că timpurile să schimbă și și oamenii să schimbă cu ele”, un fapt care mai în toată ziua îl esperăm practice în afacerile noastre.

Dacă resfoim anelele numai a unui deceniu, ne vom convinge, că aici în Făgăraș în timpul acesta scurt, referințele sociale românești sau schimbat de arătea-ori, și tot în detrimentul nostru. Mai în anii trecuți când aveam de vicar pe mult meritatul și acum adormitul în Domnul Basiliu Raț, un bărbat cu calități și însușiri deosebite, un om al științii, ne bucuram și noi în viața socială de oare-și care atracțiune, era mai consolidată societatea românească, căci bunul părinte, cu o tactică admirabilă știa să desbrace ambiția și interesul personal, căci cultiva conștiința, care cărmuește pe om spre ideal — și zeu și societatea noastră are idealuri mari. Dar ce folos, dacă le umbrim frumsețea cu râvna intereselor proprii și cu ambiții personale. Acest bărbat foarte cu minte judecă, că un ideal numai atunci îl vom putea ajunge, dacă ne vom pune toate puterile, eventual și viața în serviciu idealului, — căci la din contră visul tot vis ră-

NOVÁK JÁNOS

MAGAZIN DE MODĂ
pentru Dame și Domni.

Mare deposit

CHIFOANE

a lui Benedek Schroll's Sohn.

în pânză de in și în diferite pânzării.

dela cea mai renumită fabrică

mâne. Conștiința este conducătorul sigur și neînfricat, ea începe operațiunile în sufletul omului, unește puterile spirituale în armonie. În atare suflet nobil ambiția nu are loc statornic, căci lăpădarea de sine e vestmântul lui cel mai frumos. Conștiința îndeamnă pe om a se unii cu toți cei ce luptă cu inimă curată și sinceritate pentru izbândirea acaluași gând nobil.

Acum 10 ani era conștiința mai dezvoltată, deci și înțelegere mai bună în societatea românească, căci cei chemați de a desvolta în om puterile sufletești își pricepea misiunea, convenind în cercuri sociale și povățuind armonie, frățietate și concordie.

Cine a luat parte la diferitele adunări sociale înainte de anul 1907 își va aduce aminte de poveștile instructive și convingătoare a vicarului B. Rațiu și de impresiunile acelea plăcute ce cauza ținută bărbătească și corectă, a vorbitorilor noștri D-l Nicolae Garoiu și D-l Dr. Ioan Șenchea, era o plăcere a asista la atari adunări și a asculta vorbirile a celor trei oratori și argumentările logice ce le desfășurau în decursul pleo-doarului. Interesele noastre sociale comitatense era pre deplin și cu rezultat reprezentate și aparate. O bucurie nespuse a simțit toată societatea românească, când a cecit prospectul foaiei întemeiată de cei trei proprietari, cari numai puțin mai înainte era contrari în cestiunea alegerii de deputat.

Era firește și pesimiști cari nu credea celor cuprinse în Prospectul »Țarei Oltului«, motivând că nu e imposibil, ca se fie lucru cu sinceritate, ba unii afirmau, că și promisiunile publicate sunt numai mijloace de a înbăta publicul cu apă rece.

Din programa din nou întemeiatului ziar Țara Oltului, în tipogr. română din loc, a cărei proprietari era Dr. Nicolae Șerban, Dr. I. Șenchea și Dr. Oct. Vasu, amintim numai următoarele pasaje: »Țara Oltului« va fi chemată pentru apărarea intereselor noastre locale românești, culturale, bisericesti, școlare, comitatense, comunale, economice și sociale, pentru de a cultiva, desvolta și cimenta simțemintele de iubire

și respect reciproc și legăturile frățesti între popor și inteligență, pentru ca se dăm în mână mai ales plugarilor, meseriașilor etc. o foaie atrăgătoare. — Ținuta ziarului va fi dreaptă și neșovăitoare. — Vom publica tot ce e bun, nobil și frumos, fără intențiune de a batjocori, nu ne vom ocupa cu persoane, ci numai cu acțiuni și cu fapte.»

Mari a fost promisiunile, dar să vedem ca cât a durat respectarea lor?

Deja a doua lună dela întemeierea ziarului »Ț. O.« în nrii 7 și 8 din anul 1907 s'a început batjocura cu petrecerea, ce a fost aranjiat'o Reuniunea femeilor române gr. or. din Făgăraș și jur, încât presidinta de atunci s'a văzut silită a-și da dimisiunea din postul presidial, deci iacă în scurt timp s'a dovedit temerea pesimistilor de motivată, căci avansaze colaboratorul prim la distincțiunea de redactor, — fără răspunde-re, și cei trei proprietari ai foaiei fiind ocupați cu agendele advocațiale, nu aveau timp a esercita suficientă supraveghere a foaiei, ci redactorul scria, ce credea el că e bine — firește, că până ce stau toți trei proprietari în capul foaiei, totuși să mai interesa, azi unul, mâne altul, despre demersul afa-cerilor, dar tot să strecura și atunci multe, cari sta în contradicere cu programul, căci redactorul cu ceva spoleială culturală prin batjocuri, spera a-și ascunde sărăcia spiri-tuală.

Dacă ar fi fost înțelegere, unire, concordie între proprietarii foiei, dacă, cum am zis, ar fi fost conștiința adevăratul conducător la aceea întreprindere, dacă și lucrătorul pricepea intențiunea întemeitorilor, și nu se abătea dela programul pus în fruntea foaiei, aceasta putea să înregistreze rezul-tate înbucurătoare. Dar dacă intențiunile nu sunt în toată direcțiunea sincere, dacă nu este interesare, nu e conștiință, dacă să mai ascund intențiuni și sub culise, firește că nici rezultat favorabil nu se poate aștepta.

Că toată întreprinderea nu va avea rezultatul cel dorea publicul, s'a adevărit în 23 Decembrie 1907, când spre surprinderea celor esperți și pricepători — și în afa-

cerile comitatense — unde până atunci adevărații luptători a intereselor comitatense era D-l Garoiu și Dr. Șenchea — și cel din urmă împreună cu d-l Dr. Oct. Vasu s'a alăturat principiilor colegului proprietar editor al foaiei, și cu ocaziunea alegerilor comitatense a desvoltat o ținută numai laudabilă nu în cât singur redactorul s'a exprimat în Nr. ultim a anului 1907 nemulțumirea.

Și într'adevăr că așa a și fost, căci din momentul acela Dr. I. Șenchea a per-dut voia și poate și încrederea a mai lupta pentru interesele sociale comitatense, ear publicul înzădar a așteptat desvoltarea și continuarea principiilor anterioare corecte și reprezentate de acest orator și luptător. Care va fi fost cauza acestei schimbări, nu-mai d-l Dr. I. Șenchea, ar' putea spune. — Nouă ni se pare că s'au convins, că nu a esistat sinceritate în operațiunile desvoltate, deci a per-dut voie a mai rămânea în tri-umviratul creat al Ț. O.

Din 23 Decembrie 1907 până în ziua de azi societatea noastră în urma neinteresării au avut însemnate perderi pe toate cărările sociale.

»Țara Oltului a început a învenina so-cietatea românească, a ataca biserica și pe reprezentanții ei, încât conzistoriul la cele publicate în Nr. 22 din anul 1907 zice: »că cuprinsul publicat prin ironizarea sfinților poate să bruseheze simțemintele religioase și de pietate creștinească ale credincioșilor noștri, ear pe de altă parte să facă obiect de rîs etc« Deci destul de evident, că acest ziar s'a destrăbălat deja în anul prim al esistenții sale, și așa să vorbește, că din aceste cauze apoi a obvenit și la administra-ția ziarului calamități, neplăceri, neînțelegeri și diferite »crize«, (nu din cauza tipogra-fului. Cul.), cari jurstări apoi la începutul anului curent a devenit acute atunci, când acela ziar s'a exploatat cu o îndrăsneală oar-bă, lipsă simțului de rezponzabilitate și abuzarea de indulgența publicului și sedu-cerea proprietarilor, intrucât proprietarii Dr. Oct. Vasu și Dr. I. Șenchea s'a văzut necesități a da în publicitate declarația, că cele

FOITA.

Adam și Eva.

(Poveste de Rogoz).

(Urmare).

II.

Multă vreme au trecut de când badea Toader diacu și cu lelea Ana diecița au vă-zut, că numai cu diecia nu faci casă și masă. Ei știau acum, că bine au zis cine a zis: »de ne-i lucra ne-i mânca».

De pe o zi pe alta cu brațele lor har-nice ș'au alungat ei lipsa de după masă, ba chiar și din casă, zeci de ani. Niciodată însă lipsa nu s'a dus de sub părete, și mereu mereu se uita pe fereastră cu pizmă la dâșii.

Badea Toader diacu și cu lelea Ana diecița erau oameni cuminte. Ei făceau ce făceau și îngrijeau de ce aveau, adecă de bietul trupșor.

De alte lipse nu voiau să știe, pen-tru că alte lucruri nu avuseră nici o dată.

Un lucru neobicinuit oamenilor fără griji de avuții era la casa diacului Toader. Diacu și cu diecița, poate că prea erau dragi unul altuia, nu aveau copii. Adevărat

că nu-i prea doreau. Ei știau că e mai ușor să zici »vai de mine, decât vai de noi«. Copiii la casa omului fără avere sunt să-răcie și chin. E mai ușor pentru două mâni să hrănească o gură, decât două, trei sau patru. Aceasta se vedea bine la Toader diacu și Ana diecița. Ei trăiau fără griji și nu doreau să fie bogați, știind că bogatul e ca peatra din drum.

În urma urmelor diacu și diecița începură a se sbărca la obraz. Era toamna zilelor lor.

Rânza nici la bătrânețe nu se dă, ea ea strigă toată ziua adă, că de nu, e rău de tine. Și apoi cât e de rău o știe numai acela, care i s'a împotrivit vr'o dată.

Destul că diacu și diecița — badea Toader și lelea Ana — cunoșteau prea bine puterea rânzelor lor, și, cu toată sbăr-citura de pe față, ei nu dau îndărăpt, nu i se împotriveau, că erau pățiți. Apoi diecia în Mărăcini și la bătrânețele badei Toader era tot ca în tinerețele D-sale. Ea era nu-mai de fală și de sărbători. Și în sfârșit un diac ca badea Toader, cu o nevastă ca le-lea Ana, nu poate trăi numai din fală. Iar cât despre sărbători, deși fiecare zi își are sfântul ei, nu toți sfinții sunt deopotrivă de cinstiți, nu în toată ziua este sărbătoare și praznic.

Cu adevărat: mare nedreptate pentru un diac al cărui venit sunt prasnicele.

Ce făcea badea Toader diacu, cu le-lea Ana diecița, nu-i greu de găcit.

În satul vecin »Ispita«, era un boer mare. Boerul acesta era om cu multă carte și înțelept de i se dusese vestea peste șapte țări. Dar acest boer, Dumnezeu să-l ierte că a murit și ei, mai era om bun și milos-tiv, așa de bun încât buneța lui era de po-veste. Despre el ziceau oamenii, că e bun ca pânea cea bună.

Destul că acest boer s'a pus s' dească o casă mare de peatră » fecior al său.

Numai lucru să fie

tru lucrare, că lucr

boerul acela

lucreze

stii

nu

erai

incă s

să-i aju.

Căr.

pe schele,

apărute în Nr. 5. și 6 a „Țării Oltului”, s'a făcut fără știrea lor și chiar în contra voinții lor, și deci după ce acest organ al publicității s'a abătut dela program, devenind un organ sub toată critica, — dinșii s'au retras dintre proprietari!» —

Acești doi proprietari în declarațiile publicate va fi spus adevărul, atunci oare faptul, că al treilea proprietar a ramas încă proprietariul foii Țara Oltului, cu consensul Dsale s'a continuat murdăriile până la acel grad, de sau făcut din Țara Oltului o fițuică șandaloasă, cari între altele în Nrii 15 și 16 persifleasă și cele 10 porunci a bisericeii, unde la a IV poruncă, de exemplu scrie „nu vă puie dracu, că în ziaua aceea să muiăți rufe, ori se zoliți haine, să bateți la vale s'au să hocăniți de cartaboși ori să spălați mațe că v'a căst steaua în păsat „la VIII-a poruncă» „Să nu furați ouale de sub cloacă, potcoavele de pureci, unghiile de mătă, stelele de pe ceriu — hai că dacă nu, te iau — „Aliluia”, și așa mai departe, ce concluziune logică sar putea deriva? Deci dar vedeți că s'a repetit astfel de lucruri. Oare acuu conzistoriul aplicava urmările, ce lea decretat în ordinațiunea mai sus amintită? Ne întrebăm, că cum de este posibil, că atari insulte a instituțiilor noastre creștinești pe cari le comite unul, care are misiunea de a da instrucțiunea primă copiilor noștri, pot fi rebdate cu atâta nepăsare? Cum de e posibil, ca organele superioare, cari au misiunea de a supraveghia școlile, tac la batjocurile ce se fac din partea instructorului școlar în gazete? Apoi certele, de cari vorbesc gazetele, s'a terminat de mult în sânul Reuniunii damelor române. — Continuarea certelor, insultelor, scandalului murdării au luat Ț. O. în mână, a cărei editor-proprietar este dl Dr. N. Șerban deputatul cercului Arpașului și a cărei redactor este Ion Berescu, dascălul dela școala confesională gr. or. din Făgăraș. Deci referitor la notița „din »Drapelul« publicat în Nr. 48, trebuie să constatăm, că de hatărul cocoanelor nu se iau de păr făgărășenii, ca cei dela „Țara Oltului“.

punsul cu acul ori sucitul din fus, sau ca învățitul la fân, ori cântatul în biserică și la pomeni, și badea Toader și lelea Ana, din păcate s'au pus și ei să care cărămidă și var. Cărutul ca cărutul și cărămida ca cărămida, dar suitul cărămidei și varului sus pe schele, colo unde zidesc zidarii, nu se prea potrivea cu bătrânețele și cu picioarele diacului și ale dieciței.

Cu toate acestea badea Toader și lelea Ana se sileau să dee de rușine pletele cele sure și sbârciurile de pe obraz. Ziua cea dintâia o mânăra ei cum o mânăra și sara să culcară ca bătuți în piua. A doua zi o trudiră cu mare greu și sara nu le-a mai trebuit de cină, așa erau de obosiți. Dimineața când s'au sculat le era amorțite toate oasele. Sărmanii! Ei mai muuciseră încă destule-ori și mai greu, și se mai culcaseră așa obosiți, dar dimineața când se sculau nu mai simțeau urmările muncii din ziua trecută; se părea că au tot odihnit. Atunci da, erau mai tineri, dar acum, ah! acum e acum!

În tinerețe, când omul e vânos și tare, somnul inoeste pe om; la bătrânețe însă, când omul e slăbit în puteri și corvoiu, somnul pare că a uitat ce făcuse în tinerețe. Așa uu e bine, nu e rău, că trebuie să fie întors!

Dacă sau întimplat lucruri regretabile și pe aceasta de rău voitorii neamului nostru, cu prealabilă concesiune a unei Redacțiunii lea publicat în gazetă, atunci prin aceea să se fi finit insultele și fie care să-și fi făcut singur judecată, că oare unde zace vina. Dar nu. Țara Oltului, nu e destul că a insultat în mod nerușinos și compromițător persoane de tot nevinovate, nu a cruțat nici sanctuarul familiar și sfințenia instituțiilor noastre bisericești.

Dacă resfoim numai acelea ce s'a scris în „Țara Oltului» ne vom convinge, că numai alaltaeri se aducea adevărate elogii finutei corecte a Dl Dr. Șenchea atât ca adevărat luptător al binelui obțlesc, cât și ca prezidinte al „Progresului”, când cu vînte măgulitoare recunoștea meritele, ce și le-a câștigat viceprezidinta Dna Ana Popa Radu în conducerea reuniunii, iar azi acestei Doamnă nu i se poate alteeva — impute decât că e aleasă de prezidintă, tot acei scriitori nu află insulte destul de grave pentru de a dejosi și compromite, sperând că vorbelor „Țării Oltului” li se vor da vr'o însemnătate.

Lucru destul de evident că să tractivează de interese personale și în contul strivirii a intereselor generale ale societății românești un „Gorgo” cum zicea corespondentul din Nr. 6 al „Olteanului» crede că va cimentă legăturile între popor și inteligență când — pe ambele le batjocorește — s'a pus în serviciu unei fracțiuni cari ar pescui bucuos în tulbure.

Ceice cunosc referințele și-și aduc aminte despre cele publicate mai în anii trecuți în presa noastră va ști judeca că unde zace răul social al Făgărășenilor. De aceea nu impoartă scandalografia calicească cu atât mai puțin că o sentință judecătorească încă nu este biblie nu este sfânt, nici inortochiarea ei nu e merit și nu are crezământ ei contra acesteia sunt remedii legali, și apoi câte lucruri regretabile se pot naște din intențiuni provenite din acțiuni intenționate pentru acel scop.

Badea Toader și cu lelea Ana văzându-se dimineața mai obosiți par'că de cât sara, s'au judecat și s'au chibzuit bine și îndelungat, ce să facă. Mult au stat în cumpene ce să nceapă? să muncească mai departe — cu vai și cu amar, ori să înceteze și să meargă acasă? Dar dacă vor părăsi munca ce vor zice oamenii? ce-i așteaptă acasă?

Într'un târziu, după multă chibzuială: «Doară ne-am mai desțepeni mișcând din un loc în altul» își ziseră ei. «Hai la lucru, să nu ne dăm de rușine!»

Făcură ce făcură și se apucară din nou să care cărămidă. După scurtă vreme de muncă: «of și vai, nu mai pot, nu mai pot, moșnege!» zise lelea Ana; mi se rup picioarele și mânil stau să mor de oboseală.

— «Nici mie nu-mi vine să joc» răspunde badea Toader-diacu. «Hai să poposim o țiră!» Și amândoi să pun să răsuflă.

— Ce păcat zice lelea Ana, și ce pedeapsă pe noi, să muncim așa greu la bătrânețe, — par'că noi am ținut drumurile și am omorât oamenii!

— Asa e, răspunde badea Toader, «dar ci-că feueea-i de vină la toate astea!»

— Cum nu? întâmpină lelea Ana cu infierbințea, neștiindu-se vinovată, că multe

în atari cazuri nu inzulte și batjocuri au a se scrie în presa Dlor dela Calicul Făgărășului!

Vedeți! Dvoastră a-ți cauzat și privirea aceea cruntă, cu care m'au învrednicit cucoana din Făgăraș, Dvoastră a-ți sperat a crea o partidă puternică prin desbinarea societății, dar o să vedeți că tare va-ți înșelat, căci atacurile, insultele, batjocurile și murdăriile din „Țara Oltului” vor aduce numai dispreț autorilor, și și cucoana su-părată se va convinge în curând, că ura și disprețul manifestat cu privirea cruntă n'a fost motivat, căci nu e vorba de partid ci de principiu și fiind că preeari l'am acceptat, dacă nu-i convine doamnei respective, de dragul privirii nu mă pot depărta de convingere. În aceste timpuri ale propășirilor e foarte greu de-a nimeri cu judecata minții drumul, ce trebuie ales și cu atât mai greu ne este Făgărășenilor să ne apărăm pe toate terețele de volnicia altora.

Deci în lupta asta trebuie să ne fie conștiința singură călăuză sigură, căci mintea ne poate ratăci, conștiința însă nicicând, mintea judecă și apreție lucrurile după personalitate și după firea deosebită, și de multe ori în tovarășia cu ambiția și patima în contra conștiinții creștinești, dar conștiința ne arată tuturor și ne spune, că când lucrăm bine și când rău și nu se pleacă intereselor și ambițiilor personale. Așa să ne fie călăuzul și punctul de vedere, spiritul acesta să se așeze între noi, și atunci vom fi siguri că numai omul conștiinții e în stare să lupte și să pătimească fără să aștepte răsplata omenească.

Oare din procedura ce a înscenat „Țara Oltului” pentru presumpțiva apărare a minorității, și din lupta resp. suferința celor înzultăți răsăriva izbândă? Viitorul va decide. — Dar că acest ziar a călcat fără nici o conștiință cele mai sante datorințe ale presei și s'a abătut dela program și a degenerat cu totul o au dovedit foștii doi proprietari în declarațiile publicate.

Aceste sunt reprivirile în o direcțiune asupra evenimentelor triste sociale din

mai știi și tu; da de unde și până unde?

— «Vai de mine, că iute mai ești; doară ce-i scris în sfânta biblie e sfânt și adevărat. Apoi nu ț-am spus eu de păcatul lui Adam și al Evei, că Eva a păcătuit întâiu și apoi a amăgit și pe Adam? Vezi: pentru păcatul Evei e truda și osteneala. Dacă era Eva mai cuminte de cât tine, noi astăzi am fi în raiu; n'am avea să trudim cum trudim!

— Ba dacă Adam era mai înțelept de cât tine. El e de vină, că nu i-a dat sfat bun dacă i-a fost bărbat și a fost mai cu cap ca Eva!»

— Că mintoasă mai ești tu! zice diacu. Nu în zadar a zis cine-a zis: poale lungi și minte scurtă. Că doară ce-și pune muerea n gând numai moartea i-o scoate. Apoi Eva n'a întrebat pe Adam, ci a călcat porunca fără știrea lui!

— Așa să fie cum zici, adause Ana, «dară de ce a păcătuit Adam, de ce a făcut și el ca ea, dacă a fost mai mintos?

— Ce să facă bietul? răspunde badea Toader zimbînd «i-a fost prea dragă, că doară era nevastă tânără și nu s'a putut despărți de ea, că alta nu avea de unde să-și iae. Singur l'ar fi mâncat uratul în raiu. De dragul și în hatărul ei a mers și el pe

cu un
plată bună pen-
se găsesesc. Și apoi
era de pomeană. El plătea să-
și dau lucru de soție făceau ce făcea
toarbă, știa că are oamenii,
le Toader și cu lelea Ana
de zile și cu lelea Ana
lus la boerul
casă.
de cărămidă și
tocmai așa

Făgăraș. Am avea mare lipsă de un vicar Rațiu ca să trezească din letargie conștiința adormită și mult e de mirat, că cei doi capi ai bisericii române din loc nu s'ar în ajutoriu cu povețe, cu învățături și dacă e lipsă și cu slujbe bisericesti, căci iritarea spiritelor au luat dimensiuni îngrijitoare. Apoi toți cei intelectuali ar trebui să ia cestiunea socială în desbatere serioasă și să arete mijloacele prin care acelea elemente răutăcioase și pline de ironie, batjocură și venin, cari la toată ocaziunea, fie în gazete fie la judecătorie, fie pe stradă lucră pentru înăsprirea răului, să fie eliminate din societatea românească din Făgăraș.

(Va urma).

NOUȚĂȚI.

Invitare la abonament:

pe anul acesta va fi . 4 cor. — f.
pe jumătate de an . . 2 c. 50 fil.

Pentru România și străinătate:

pe acest an va fi 10 cor.

— Un număr 8 filleri. —

Cei ce colectează 10 prenumerați, al 11-lea îl primește gratuit.

REDAȚIONAL. Toți P. T. D-ni cari a primit și nu a returnat Nrii 1. 2. și 3 a Olteanului, după cum în repețite rânduri am întonat să privesc de abonenți, deci retrimitearea ulterioară nu se va mai lua în considerare, ci rugăm pe stimații abonenți a ne trimite abonamentul.

— **Regele la Pojon.** În 1 Iunie a. c. Majestatea Sa regele va veni la Pojon ca să aziste la inaugurarea azilului de copii „Eli-sabeta”.

— **Promoție.** Fiul Dnui protopop din Sebeșul săsesc Alexandru Dobrescu a fost în 22 l. c. promovat de doctor în medicină la universitatea din Budapesta.

— **Nouă alegere de episcop la Caransebeș.** După ce Majestatea Sa nu a aprobat alegerea de episcop Conzistoriul

calea Evei, ca să fie cu ea și în rău cum a fost în bine!

— Ba că m'aș fi mulțumit frumos să fi fost eu în locul lui Adam!

— De, eu despre mine nu pot să zic, dar cât pentru tine, de erai tu în locul Evei, după câtă minte porți, o făceai mai boacăna încă decât strămoșă-ta!

— Ba mă ferească Dzeu, răspunde lelea Ana făcându-și trei cruci «mai curând cădea în păcat tu de cât mine!»

— Eu! întrebă moșneagu atins, „d'apoi încă nu mă cunoști, Ano, mai bine 'mi băgam mâna 'n foc!”

Și cum vorbeau ei așa, nu băgară de seamă, că Boerul cel bun sta la spatele lor și asculta ce vorbesc ei.

Iar când a grăit badea Toader vorba de pe urmă bocrul s'a apropiat de ei și le-a zis:

— Eu nu cred că voi a-ți fi mai buni de cât Adam și Eva. De erați voi în locul lor o făceați mai posnită!

— Vai de mine cocoane, răspunde badea Toader sculându-se; doară nu suntem noi așa de răi precum ni's hainele!? De eram noi în raiu, Doamne sfinte și Părinte nici că ne-ar fi trecut prin minte să călcăm porunca!

din Caransebeș a făcut I. P. S. Sale Metropolit propunerea, că mai întâiu să se completeze posturile vacante de deputați sinodiali și numai după aceea să se fixeze ziua alegerii de episcop. — Probabil că va fi terminul până pe 21 Iunie (4 Iulie n.)

— **Conzistorul metropolitan** gr. or. român se va întruni în ședința la 11/24 Mai a. c. în Sibiu.

— **Adunarea generală** a asociațiunii din ăst an nu se va ținea la Dej cum au anunțat unele gazete ci în Caransebeș.

— **Academia română.** În 2 l. c. Academia română a ținut o ședință solemnă publică. Prezidintele D-l Saligny în vorbirea de deschidere a adus laude Dnui Dimitrie Sturdza secretariului Academiei, a adus omagii Reginei adaugând că suverana a luat parte alături cu regele la mai multe ședințe făcând o legătură strânsă între familia regală și corpul academicianilor.

— **Se caută un avocat român** în Károlyfalva (localitate lângă Verșeț și Panciova) care ar putea să-și creeze acolo o situație frumoasă.

— **Atentat contra mormântului lui Hristos.** Din Jaffa se scrie, că funcționarul, care vânduia articole intrate din Rusia a observat o luminare uriașă de ceară ca destinație a se aprinde la sfântul mormânt din Ierusalim. Greutatea luminării a atras suspițiunea finanțului turc, el o puse la o parte de a o cerceta. Mare i-a fost mirarea aflând în lumină o țeavă de fer, în care era vârat 2 kilograme de dinamită. Așa era construită, că feștila luminării ducea la explozie bomba, care de sigur că svârlea în aer întreaga biserică.

— **Kossuth rău bolnav.** Starea sănătății ministrului Kossuth începe a fi periculoasă. — Morbul vechiu de stomac a izbucnit din nou — medicii sunt de părere că marele bolnav numai în 3—4 săptămâni să va restabili pe deplin.

— **Starea sanitară** a Papei dela Roma ar fi atât de sdruncinată — în urma

Boerul n'a mai zis legănat cuvânt, ci s'a dus în altă parte, să-și vadă de lucrători, că cine plătește se uită pe ce cheltuiește. El trăgea sama după lucrători, ca să dea fiecăruia după spor, — vorba celui

Ori cât se străduiră badea Toader și cu lelea Ana nu putură ținea răstău până seara, ci colea pe la vecernie, când a venit boerul să vadă de lucrători badea Toader i-a eșit înainte și s'a rugat de iertare, că nu mai poate sui cărămida pe schele, că ce-i bătrân nu se mai face tânăr, ci trebuie să-și caute lucru potrivit cu bătrânețele.

Boerul s'a uitat lung la badea Toader. El știa, că badea Toader e om cinstit și diac în Mărăcini. Și apoi boerul cel bun ca pânea a bună mai știa că Toader diacu cât despre diecie putea muri de foame în dragă voie, adecă cum s'ai zice: nu tocmai în dragă voie.

— Știi ce? zice domnul cel bun, după ce s'a uitat lung la badea Toader și apoi la lelea Ana. „Eu văd că voi sunteți oameni cinstiți și harnici la treabă. Dar hărnicia fără putere nu se prea vinde cu câștig. Sunteți bătrâni și poate vrednici de traiu tihnit. Vreți voi să mă ascultați, ca să vă făc zile bune?”

(Va urma).

oboselei cauzată în multe și grelele ceremonii săvârșite la serviciul referitor la declararea de sfânt, încât la consultarea medicilor a sistat și audiențele.

— **Invitare.** Tinerimea studiosă dela gimnaziul r. ung. din Făgăraș arangiază în favorul instituțiilor proprii Sâmbătă în 5 Iunie a. c. o petrecere de primăvară la Moara de hârtie. Prețul de intrare de persoană 1 cor. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice. La 8 ore ant. m. plecarea din curtea gimnazului cu muzică, la 9 oare dejun la restaurațiunea dela Moara de hârtie, dela 10—12 diferite jocuri, dela 12—2 prânz comun, dela 3—6 foc pentru clasa I—IV, 6—7 oare cina, 7—8 joc, la 8 oare foc artificial, la 1/2 9 reîn-torcerea acasă a claselor I—IV gimnaziale dela 9—1 oară noaptea dans.

— **Impăratul Germaniei la jocurile olimpice.** Din Atena se anunță că regele George al Greciei a invitat pe împăratul Germaniei să participe la jocurile olimpice ce se vor aranja în anul viitor. Impăratul Vilhelm a primit invitarea și a promis că va lua parte împreună cum împărăteasa

— **Foc în magazinul militar.** În magazinul militar din Zagrab, Duminecă dimineața s'a produs un foc care a pricinuit o pagubă de aproape 80 mii coroane, A ars fân mult și ovăs. Se crede că focul s'a produs din nebagare de seamă.

— **Furt în Brașov.** Poliția din Brașov a înștiințat telegrafic poliția din Budapesta, că în noaptea spre 16 Mai la filiala băncii comerciale ungare de acolo s'a întâmplat un îndrăzneț furt cu spargere. S'au furat lozuri, obligațiuni hipotecare, piese de bai de aur, bancnote românești și de dolari.

— **Serbarea zilei** luptei dela Ospern s'a serbat cu ceremoniile obișnuite și de astădată (23/5) în capitala Majestații Sale unde s'a celebrat sub ezistența Majestații sale și curții împărătești și regali apoi a generalității serviciul divin, după care Majestatea Sa a vizitat frontul trupelor postate înaintea bisericii și a depus o cunună pe mormântul ridicat — a doua cunună a depus-o Lueger primariul Vienii. — Și în garnizoana noastră s'a serbat aceasta zi de mare importanță istorică.

— **On foc teribil** s'a escat din cauza necunoscută la apartamentul fabricii fereștrăului de lemne a firmei Aczél din Ujpest. Păzitorul de noapte Grünfeld Solomon după terminarea lucrărilor, seara la 9 oare conform instrucțiunii tot la o oară a vizitat apartamentul de lemnărie, și deodată observând în un magazin foc au alarmat prin telefon pompierii cari prezentându-se cu toată iuțea la fața focului, când luaseră și coperișul foc și în urma vântului s'a estins focul în toate părțile ale magazinului, numai cătră dimineață a succes a potoli focul, când cauzează deja o dauna peste 100.000 Coroane. Firma a fost asigurată.

— **Hoție îndrăzneată.** În adevăr îndrăzneată hoție americană anunță o telegramă din New-York. În statul Washington, în una din nopțile trecute, o bandă de hoți, compusă din 6 membrii, au atăcat trenul accelerat a legat întreg personalul trenului, și au jefuit poșta de pe tren, aducând o mulțime de obiecte de mare valoare și bani

gata 20 mii dolari. Apoi au dispărut în desimea pădurilor.

— **O caravană de țigani** au atacat pe drumul dela Arad pe un sergent dela husari, cari fiind în cocie sau apărut cu sabia și a scăpat cu fuga trăsuri pușcând țiganii mai multe-ori în urma lui, fără să'l nimerească.

— **Avis.** Dl ministru r. u. de comerț cu rescriptul Nr. 20742/909 a conces comunei Alsó-Vist (comit. Făgăraș) ținerea târgului de rămători în fiecare «Luni» a săptămânei. Aducând aceasta la cunoștința p. t. public, totodată se avizează ca de veterinar este îngrijit și stația drumului de fier este în loc. Târgul se va începe în 7 Iunie a. c. Alsó-Vist în 25 Maiu 1009.

— **Necrolog.** Cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, cum că prea iubită noastră fiică și soră Victoria Cantor după scurte dar grele suferințe ș'a dat nobilul său suflet astăzi la 1 oară din noapte în spitalul din Sighișoară. Rămășițele scumpei noastre defuncte s'a depus spre repausul etern în comuna Cuculata Vineri în 21 Maiu st. n. 1909. George Cantor, tată. Ana Cantor, mamă. Eugenia, Ana, Octavia și Eleonora Cantor, surori. Aurel, George și Ovid Cantor, frați.

— **Inveninare de rachiu.** Se scrie din Becicherecul m., că în zilele trecute Miron Idvorjan era ocupat cu clădirea casei sale la care lucrări îi ajutase mai mulți cunoscuți. După terminarea lucrului au adus 14 litre de rachiu pe cari 15 lucrători l'au consumat. După aceea la scurtă vreme li s'a făcut rău și doi pe lângă dureri teribile a și încetat din viață și ceilalți se luptă cu moartea. Se zice că se tractează de inveninare de rachiu. — S'a pornit cercetare.

— **Palmă înaintea judei de pace.** Înaintea unui jude pe pace din Paris s'a petrecut o scenă penibilă. Un avocat a acuzat pe o damă tânără, care era să fie ascultată camartoră, să cercetează prea des loaclurile publice. Dama s'a apropiat de avocat și i-a tras o palmă sdравă. S'a început o larmă mare. Avocatul a făcut arătare la judecătorie contra damei, care a permis avocatului că i-a rezervat și o a doua palmă.

— **Grindină și vânt.** Din Șimleul Silvaniei ni se anunță că Duminecă a căzut acolo grindină mare, cauzând pagube enorme. Un vânt puternic a început să bată apoi au urmat fulgere și trăsnete, încât bieții oameni steteau înfricați ca de moarte. Grindina avea mărimea oului de găină, și a spart fereștrile, a stricat acoperișul caselor și a făcut mare stricăciune sămănăturilor. Acest înfrorător timp a ținut dela 5 până la 6 oare.

— **Nou avocat român** Dl Dr. Ioan Stoica au depus cu succes cenșura de avocat în Pesta.

— **Pedeapsă corporală.** În Anglia s'a dictat în zilele trecute unui domn pen-

tru vătămarea unei dame prin publicarea unor aserțiuni în gazetă. Pre lângă pedeapsa de închisoare ca suplemânt i s'a dictat și 25 de bețe. (Dacă s'ar judeca și la noi vătămările de onoare ca în Anglia. (Nici la noi nu ar strica să se introducă legea aceasta mai ales în Făgăraș. Culeg.)

— **Sinucidere.** Fiica vitrigă a consilierului ministerial Schneider Ferencz aflându-se în comuna Sároskísfalu, la mormântul tatălui ei s'a împușcat în inimă și a ramas moartă. — Nu a lăsat altă explicațiune a faptei comise.

— **Intunecime de lună** Vineri dimineată în 4 Iunie st. n. se va vedea noaptea la 1 oară până cătră zi.

— **Congresul studenților români.** Comitetul studenților români din București invită toată studențimea să trimită proiecte de program pentru ținerea unui Congres. După ce va sosi proiectele se va decide în privința modalităților și se vor publica.

— **Concedierea soldaților** în timpul secerișului. După cum scriu gazetele în atare mod va avea rezolvare, că se autorizează diferitele comande militare din provincie a soldaților cari cer concediu pentru scopul secerișului și cositul fânului precum și pe timpul lucrărilor la vii, și anume vor primi un concediu de 3 săptămâni. Cel concediat trebuie să folosească vestiminte civile în decursul concediului, și e constrâns a aduce dela primăria comunală atestat că faptice a fost aplicat la lucrul de câmp. Pe drumul ferat un atare soldat are favorul cari se recunoaște soldaților afară de serviciu.

— **Un caz de sinucidere** s'a întâmplat în zilele trecute în Orșova în un hotel. O domnișoară venise dela Budapesta la Orșova, unde a luat o adaie în un hotel. În oarele de după amiază servitorimea a auzit mai multe împușcături a grăbit în odaie unde a aflat pe respectiva leșinată la pământ, căci se împușcase cu un revolver în partea stângă a plămâni. Medicul chemat speră că pe lângă o grija bună se va pntea scăpa cu viață. Se spune că motivul sinuciderei a fost, că părinții nu ar fi dat consensul la căsătorie a fiicei lor cu un inginer.

— **Feritivă de câni și zăvoci răioși.** Un morb (beteșug) nou s'a descoperit în Europa și s'a botezat «cala azar», s'a ivit până acum în Sicilia și Calabria, să vede că e importat din India. Simtoanele morbului sunt asemenea celor a le Malerii, dar mai potentate. Causa îmbolnăvirii este un gândac, insect mic asemenea ca păduchii și să ascunde în lăna cânilor răioși și apropierea invectează. Morbul are urmări mortuale.

— **Știri personale.** În zilele trecute s'a reîntors din Sibiu redacțiunea «Calicului» din Făgăraș, fruntașul beteag în cele de bațjocură. A fost citat pentru spovedanie și cum se vorbește a primit și cuminecătura. căci morbul e de atare natură, încât poate aduce în tot momentul catastrofa.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Subscrisul în numele comunelor aparținătoare cercului notarial din Herseni prin aceasta aduc la cunoștința publică, că ni-a fost succes a câștiga de instructor, pentru instruirea în manuarea corectă a recvizitelor de pompieri, pe Dl Georg Perdy curelar măestru și sub comandant al pompierilor din Făgăraș, ceea ce numitul instructor au și îndeplinit spre cea mai mare mulțumită a comunelor Herseni, Mărgineni și Sebeș, pentru care instrucție teoretică i exprimăm mare mulțumită.

Ar fi de dorit ca și celelalte comune din comitat să ceară ajutorul acestui pompier calificat.

George Marhao
notar cerc.

Rolul familiei

în educațiune și scăderile ei la țărâni noștri.

Omul este făptură cea mai măreață și cea mai sublimă dintre toate făpturile de pe pământ, e coroana tuturor făpturilor, create de Dumnezeu pe pământ; dar pe cât e omul de sublim și măestros, pe atât e el de debil când vine în lume, căci știți cu toții, că dacă pe dată ce vine în lume, n'ar fi îngrijit și provezut cu cele de lipsă, n'ar putea să eziste.

Iată dar de când se simpte lipsa de a crește, sau de a educa pe mititelul om venit în lume, căruia i zicem copil.

Și oare cine altul e mai îndatorat a-i da primele ajutorințe micului copilaș, dacă nu familia, adevă părinții lui?

Familia e pentru micul copilaș, ceaice e natura, pentru micul pomișor. Cum pomișorul, prin ajutorul naturii: lumină, căldură, apă, pământ bun, crește și desvoaltă frumușel, așa și micul copilaș îngrijit de cei din jurul său și mai ales de mama sa, crește și se deșteaptă de ție drag să te uși la el.

Mama de familie este aceea dela care atârna viitorul bun al micului copilaș, căci ea pune fundament educațiunii lui. Și dela modul cum știe ea transplanta în inima mititelului sentimentele nobile și frumoase, va atârna rezultatul bun al educațiunii ce ta timp va primi el în școală dela învățătorul său.

Mamele trebuie să îngrijească caviata familiară să fie «oglină moralității», pentru că rar se întâmplă ca moralitatea cea bună sau rea a familiei să nu se întipărească cu totul în inima cea moale ca ceara a fiilor.

Dela părinți învață copilul a vorbi și tonul vorbirei părinților, e și tonul vorbirei copilului, pentru aceea cuvintele celor din jurul copiilor să fie dulci, plăcute și oneste; căci prin cuvinte urâte și murdare cum am zice, să varsă venin în sufletul crud al copiilor care cu greu îl vor cureți învățătorii când copii devin elevi de școală.

În inima omului e înăscut simțul de

Depoul general: al adevăratelor MAȘINI de cusut SINGER

se vënd cu cele mai avantajoase prețuri în rate lunare, pre lângă garanție îndelungată. Instrucție gratuită la cusutul mașinei, a broderiei, ca: netedă, rotund, azur, aplicațiune, congre, spaniol, smyrna etc. etc.

Atelier mechanic de construcție și reparaturi dela cele mai gingașe puști, mașini de cusut și biciclete.

Articli de construcție pentru arme, mașini de cusut și biciclete, în mare alegere.

Făgăraș,
Ulița Beceanului 4.

SÁRKÓZY JÓZSEF,
montator de arme, mașini și mecanic

a imita și mai ales la copii acest simț e foarte dezvoltat; căci el numai aceea face ce vede că face de aproapele său. E ușor de înțeles deci, că unde cei din familie trăesc în unire, înțelegere, având purtări bune și vorbe cuviincioase și copii cresc astfel, iar la din contră e ușor să știi ce să alege din copii cari în familia ai căreia fac parte, nu văd și n'aud altceva de cât băta, înjurături și tot felul de fapte necuviincioase.

Părinții trebuie să fie foarte riguroși intru a feri de copii de deprinderile rele, și cu atât mai tare de năravuri rele, despre cari cu dreptul se zice: „năravurile rele sunt tiranii noștri, iar noi suntem sclavii cei mai umiliți ai acestor tirani cu picioare de fier și cu mâni de oțal“.

Obiceiurile din familie și le însușesc copii încă din frageda etate, așa că nici la bătrânețe nu se desbracă de ele și de vor fi acelea bune, om bun se va alege și din copil, iar la din contră rău; pentru aceea părinții vor căuta a ține strict și cu scumpătate la tot ceea ce ne dictează legea noastră creștină. Asemenea în ce privește curățenia părinții vor premerge cu exemplu și preste tot vor căuta că ori ce cred că folosește copilului, îi vor trage și lui atențiunea a-i urma.

Știm că copilul cât ce începe a umbla și a vorbi, în continuu ar dori să știe cutare ce e și cutare pentru ce e așa și nu altcum, din care cauză nu mai înceată de a face întrebări de felul arătat, despre tot ce le vine înainte. Părinții la toate acestea au a le da esplicările de lipsă într'o limbă ușoară și într'un mod atrăgător, ca să fie la înțelesul lor, prin ce e de necrezut cât de mult contribuim la dezvoltarea minților pe lângă că le cauzăm și o nespusă plăcere. Crescând mai mărișori îi vom învăța cum să se închine și să roage lui Dumnezeu; le vor trage atențiunea asupra datoriilor ce vor avea în curând mergând la școală, cum trebuie să asculte de ceea ce le va spune Domnul învățător. Le vor aduce pilde cum cutare băeat ori fată învățând bine la școală, a fost laudat și cinstit de toți ș. a. Să vor feri cei din familie a vorbi cumva cuvinte rele contra învățătorului ori preotului în fața copilului; din contră le vor spune cum mergând la școală, sunt datorii a merge Dumineca și sârbătoarea și la biserică și cum trebuie să stea acolo și cum să se roage lui Dumnezeu.

La toate acestea numai prin cuvinte blânde și idei cuviincioase se vor nizu părinții a obișnui pe mititeii lor. Nici de cum copilul, nu va putea să aibă folos și va prinde rădăcini în inima și sufletul lui, ceea ce părinții prin vorbe aspre și amenințări de băta, ori prin băta chiar voiesc a sădi în copilașii lor; dar iar binele să-și aibă margini, căci și eu binele de multe ori mai mult stricăm decât dregem, — cum tac maimuțele, cari din iubire prea mare își strâng puișorii la piept până 'i omoară.

Părinții trebuie să cunoască bine natura copiilor, pentru a-i putea crește cum se cade, căci de nu, lesne strică pe copil, după cum vă voi spune: „Azi copilul jucându-se sparge de pildă un vas, tatăl începe la el: „ce ai făcut mișelule?“... Copilul stă înmărmurit și se uită lung, neputând zice nimic, — mama de coloa când vede că 'i dă lacrimile copilului 'i zice; „nu te teme dragul mami, te iartă tata, du-te și te

roagă — iartă-mă tată că uu mai fac!“... Copilul voios că află mijloc așa ușor de scăpare din primejdie, merge la tata și se roagă, iar tata atins oare cum la inimă de cuvintele de rugăminte ale copilului zice și el cu lacră-mi de bucurie: te iert dragul tati! te iartă tătutu! da să nu mai faci ce ai făcut!“

Copilul voios că a scăpat să joacă mai departe și ține minte ferindu-se de a mai sparge vase. De altă dată însă fără a vrea poate să întâmplă și varsă oala cu lapte. Mama 'i strigă: „stai, acum 'ți dă el tatăl tău!“ Copilul nici habar n'are știe el doară că cu „iartă-mă tată!“ scapă de năcaz; — ba curajos zice: „apoi 'ți-ai uitat mamă, că tata, dacă mă rog, mă iartă, — n'ai frică știu eu ce să zic!“

Ei! ce e de făcut acum, copilul apucat pe calea asta, merge înainte făcând rele, — dela o vreme tatăl nu mai iartă și începe a bate pe copil când mai greșește. Văzând copilul aceasta schimbare, își face judecata rea despre tatăl său, că n'ar fi om cu dreptate, pentru ce acum îl bate așa rău că a spart vasu, când mai înainte tot pentru așa greșală s'a îndestulit că l'a rugat de iertare. Urmând pedepse astfel mereu pe bietul copil, pe cari el după învățul ce l'are, le ține de nedrepte, începe a se strica și a nu mai asculta de părinți decât de frică și încet, încet crește din el nu un om bun, care să grijească de părinți la bătrânețe, ci un um rău, care abea așteaptă să și-le poată și el întoarce pedepsele cele multe ce i le da tatăl său când era băeat. Și a cui e vina aci? — De sigur a părinților că nu l'au crescut eum să cade.

Atunci când a greșit nu i-a spus, că dacă te iert acum, să nu crezi că tot așa voi face, uite ai făcut pagubă și nu e frumos ca copii să se joace cu lucruri cari sunt de treabă; iar de a trebuit să l'pedepsească să fi cerut dela copil a spune pentru ce s'a căzut să fie pedepsit și după asta de ce trebuie să se ferească el ca să nu mai fie pedepsit.

(Va urma.)

Cântece și strigături populare.

Bărbat bărbătelul meu
Cânepe ai sămat
Boală 'n casă mi-ai băgat!
Cânepe-i boală de casă
Eu mă culc ea nu mă lasă!
Eu mă 'ntorc după părete
Hoața de furcă mă vede
Mă duc la biserică
Furca-mi pune pedecă!
De mă plec cruce să-mi fac
Fusu-mi sare după cap!
De mă plec pe la icoane
Iată furca bate-o Doamne!
Eu mă plec să mă închin
Fusul strigă că nu-i plin!
De pornesc la mănăstire
Furca vine după mine!
De mă duc la cepul buții
Eată și corfa cu călții!
O trăsni-v'ar Dumnezeu,
Că stați tot de capul meu!

Cântă cucu 'n humărie
Eu gândesc că-mi cântă mie
Dar el cântă lui Ilie,
Că l'a scris în cătănie
Cătănia n'ar fi rea,

Numai pușca-i tare grea,
Pușca și vițelul 'n spate
Mă scoate din sănătate.

Pe drumul care'l merg eu
Nu-i nici apă nici tulău
Nici fântână nici pârău.
Să-mi potolesc focu meu
Focu dela inimioară
Nu'l pot potoli o fără
Numai bădița 'ntr'o sară.

I. Boca.

Din public*) Declarațiune.

În numărul 14—15 al foaiei „Țara Oltului“, al cărui fundator cu bani scumpi am fost și eu, s'a publicat sub titlul „Dela lege“, că soția mea ar fi fost condamnată pentru ofensarea unor membri ai „familiei Șerban de Voila“ „la 16 zile temniță“.

Această afirmațiune și publicație reu-făcioasă și tendențioasă o declar de o minciună obraznică și mizerabilă și de o calumnie infamă și mirșavă, deamă de autorii ei, de oarece soția mea nu a fost condamnată la temniță. Nu calumniatori fără Dzeu căci pedeasa a fost numai în bani, pe cari, fie sigur ori și cine, că soția mea are din cei plăti. Sentința de altfel e sub apelație.

Ați întortocheat însă înțelesul sentinței cu intențiune rea, căci ați voit cu tot prețul să calumniați în nădejdea, că prin calumnia, birfeli și batjocuri josnice contra altora, vă veți putea înălța.

Zădarnică este însă toată svircolirea, căci ne cunoaște prea bine lumea și pe unii și pe alții, și și trecutul nostru și sigur, că toți cei neinfecțați de baccilii spiritului de clică își vor face judecata lor dreaptă, corectă și nepărtinitoare.

Declar tot-deodată, că pentru toate calumniile infame, murdare și infecte apărute în foaia „Țara Oltului“ contra soției mele, am înaintat procese de calumnie contra redactorului I. Berescu.

Dar după ce foaiei d-lui Șerban, peste care el dispune și o dirigează, i plae se paradeze atât de mult cu „condamnări“, „bătăuși“, „temniță“, „pedepse“, și alte „batjocuri“ adresate și la persoana mea, care am jertit avere și muncă pentru aceia foaie, cred că am și eu dreptul meu nedisputabil, ca să amintesc pentru statorirea adevărului mele „fapte“ „condamnări“, „pedepse“ și „scandaluri“ bazat pe acte judecătorești, ca să ne știe lumea și mai bine!

Astfel, oare d-l Dr. N. Șerban de Voila, când era deputat, nu a bătut până la sânge în erişma lui Gierig (acum numai este) din Făgăraș pe nefericitul Jankovics Béla, fost vice-notar comitatens? Și oare n'a fost din-sul condamnat pentru fapta aceasta, — vătămăre grea trupească — la 8 zile închisoare ordinară, care nici nu s'a putut rescumpăra cu bani, precum dovedesc actele aflătoare în archiva tribunalului din Brașov?

Apoi D-na Maria Dan, atunci soție de protopop, acum măritată Dr. N. Șerban, încă a fost condamnată prin judecătoria din Făgăraș la Nr. 1899 B. 646, cu 50 cor. pedeapsă în bani, cari în caz de neplătire s'ar fi prefăcut în 5 zile închisoare și anume pentru fapta, că nu numai a ofenzat cu vorbe, dar a lovit chiar pe cusătoreasa Rozsondai Etel în casa croitoresei Pap Józsefné din Făgăraș, precum dovedesc aceasta actele aflătoare la judecătoria din Făgăraș.

Ar fi mai bine deci, dacă și-ar vedea fie-cine mai întâi bărna din ochiul propriu, și apoi să caute paiu în ochiul altuia.

Iar „Țara Oltului“, și pretenii săi caute-și „scandalogii, bătăușii, temnița“ etc., mai întâi în jurul seu cel mai apropiat. Atât acum deodată în interesul adevărului.

Dr. Ioan Șenchea.

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

POȘTA REDACȚIUNEI.

Oreștie. Am primit și vom publica după ce vom fi eliminat unele expresii dubie.

G. P. Banat. Sperăm că ești deplin restaurat, pregătește pre diamanta și brilianta pentru excursiune — acum e timpul mai potrivit, și floricelele așteaptă regina.

Trache. Nu te supăra, că vine rândul ca la moară. Atât material ne vine de nu suntem în stare a învinge greutatea. Insuflește mai bine abonentii la plată, căci spese sunt enorme.

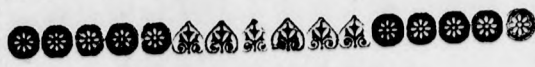
EDITOR-PROPRIETAR și REDACTOR RESP.
CONSTANTIN POPP.

De inchiriat.

Intr'o comună mare frunțasă în jurul Făgărașului o singură prăvălie la loc potrivit, în mijlocul satului, din cauza altor afaceri se dă arândă o prăvălie cu trafic

bine asortată cu toffelul de mărfuri necesare pentru săteni, mărfurile se pot prelua după factură momentan.

Doriterii pot lua informațiuni la administrația acestei foaie.

De vânzare.

La subscrisul proprietar în comuna Arpașul inferior se află de vânzare o mașină de împlătit

cu motor de benzin (putere de 8 cai) nouă, în folosință numai de 2 ani, să vinde din mână liberă cu condițiuni avantajoase.

Doritori pot lua informațiuni tot acolo la

George Lupu Dobrin.

1-2

PROPISE

pentru probe de examen pe hirtie fină și tare din nou făcute să află de vânzare cu preț redus la tipografia română din Făgăraș.

Tiglarie de cement

aranjată după sistemul cel mai nou, în Arpașul inferior (Alsóárpás).

Subscrisul aduc la cunoștința On. public, că am înființat în comuna din Arpașul inferior, aproape lângă gara căilor ferate ung. o fabrică de

TIGLĂRIE DE CEMENT

pentru acoperirea edificiilor, unde să eșecută după formele cele mai noauă de Falsziegel, cari în lățimea de un □ mtr. intră numai 14 bucăți, pentru durabilitatea lor se dă garanție de 10 a.

Prețul la 1 mie e 82 coroane.

Rog on. public pentru comanda necesare a se adresa la dl Löbl Mor în Arpașul inferior.

Cu stimă
SCHMIDT,
fabricant.

JOSIF ROSENBAUM

CIASORNICAR și GIUVAERICAL,
Făgăraș, Piața mare, Francisc Iosif nr. 17.

Recomandă Onor. public magazinul său bogat asortat cu toffelul de oroloage de buzunar din aur, argint și nickel, de părete cu ornament, perpendiculare, trezitor etc. precum și Omega, Intact, Triumph, Urania etc. pentru care garantez până la 4-5 ani.

Mare asortiment de Brillant, Diamant și Jiuvaricale din aur și argint, și articole de argint de China. — Obiecte astronomice. — Prețuri ieftine. —

NB. Obiecte vechi de aur și argint cumpăr sau schimb cu nouă.

JOSIF ROSENBAUM,
ciasornicar și giuvargier.

Zarafie și Trafica de tutun

a lui

DUMITRU POPP DEJENARUL

în BRAȘOV, Strada Hirscher Nr. 4.

Are onoare a aduce la cunoștința On. public din Țara Oltului și din împrejurime, că mi-am schimbat localul de

ZARAFIA și Trafica de tutun

în vecinătate de unde am fost, tot în aceea parte a străzii (Strada Hirscher Nr. 4. Brașov) și mă rog de Onor. clientelă a fi cercetat și pe viitor, ca și până acum din partea compatrioților Olteni, căci mă voi sili a satisface cerințele On. public cu toată acuratețea.

Zaraful: DUMITRU POPP Dejenarul.

TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA

POPORULUI

Făgăraș, Vár-ter Nr. 46, (casele I. Peia).
(Vis-a-vis de Magistratul orășănesc.)

Eșecută toffelul de tipărituri, dela cele mai mici până la cele mai mari, ca: registre, testimonii, chitanțe, citațiuni, cataloage, anunțuri, broșuri, opuri, circulare, invitări, programe, bilanțuri, acții, conturi, blanchete, note, prețuri curente, cuverte, epistole, ord. de dans, bilete de logodnă, de cununie, diferite cărți de vizită, bilete funebre etc. etc. din care se află un asortiment bogat, la cerere și în colorii, cu prețurile cele mai moderate.

La tipografie se află pentru ambele confesiuni tot felul de tipărituri oficioase pentru agendele bisericesti și scolare; cărți de școală și de literatură populară, revizite de scris, etc

Comandele din afară se eșeptuesc repede.

Sprrijiniți instituțiunile românești!

Cu stimă
CONSTANTIN POPP,
proprietar de tipografie.

Anunțuri, inserțiuni și reclame se primesc cu prețuri reduse la administrația foaiei „Olteanul“ în Făgăraș la tipografia C. Pop.

Unica prăvălie de vânzare a Oroloagelor

„UNION“ HORLOGERE

HARTMAN KAROLY,
ciasornicar artistic.

Făgăraș, ulița Becleanului Nr. 3.

DEPOSITE: de ciasuri de buzunar, de părete, deșeptător, perpendicular, de cancelarie. Diferite lanțuri, de nickel și argint.

Articole optice: zwickeri, ochilari, după ordin medical.

Obiecte de aur și argint de China și de Astronomie.

Cu prețuri ieftine.

Eșecută și cele mai gingașe — REPARATURI. — La oroloage reparate se dă garanție dela 2-5 ani. Instalează ciasuri în turn și pe edificii, cu prețuri ieftine.

A apărut:

CÂNTECE DIN LUMEA VECHIA
culese de Gh. Tulbure. Se află de vânzare cu prețul de 40 fil. la tipografia C. Popp.

PROTOCOALE de BANCĂ
de toate operațiunile se află la tipografia mea cu prețuri reduse.